

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Agenția Națională pentru
Curriculum și Evaluare

Numele: _____
Prenumele: _____
Patronimicul: _____
Instituția de învățământ:

Localitatea:

Raionul / Municipiul:

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКЗАМЕН ЗА ГІМНАЗИЧНИЙ КУРС

09 червня 2016 року
Час виконання – 120 хвилин.

Необхідні матеріали: *ручка з синьою пастою.*

Пам'ятка для кандидата:

- Уважно прочитай кожне завдання.
 - Необхідно виконати кожне завдання.
-

Бажаємо успіху!

Прізвище, ім'я перевіряючого _____ Кількість балів : _____

Частина I

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання до нього

На сьогоднішній день налічується 1384 пам'ятники Тарасу Шевченку у світі: 1256 в Україні та 128 за кордоном – у 35-ти державах. В Україні найбільше пам'ятників встановлено на Івано-Франківщині – 201, за нею йдуть Львівська (193), Тернопільська (165) та Черкаська (102) області. За кордоном найбільше пам'ятників встановлено у Росії – 30 (10 пам'ятників та 20 меморіальних дошок), Казахстані – 16, США – 9 та Канаді – 9, а також у Білорусії (6), Польщі (5), Молдові (4), Бразилії (3), Аргентині (3), Франції (3).

Перший пам'ятник Т. Шевченку було відкрито у 1881 році до 20-річчя від дня смерті митця у м. Форт Шевченко (Казахстан) під керівництвом І.О. Ускова, який був комендантом Новопетровського укріплення, коли Шевченко перебував там на засланні. В Україні перший пам'ятник Шевченку (його погруддя) було встановлено у Харкові у садибі Алчевських у 1881 році.

Одним із кращих зразків монументальної Шевченкіани у світі та найкращим пам'ятником Т. Шевченку в Україні вважається пам'ятник, встановлений у Харкові в 1935 році. Автори пам'ятника – скульптор Матвій Манізер і архітектор Йосип Лангбард. Постать Шевченка видно здалеку, вона гігантських розмірів, близько шести метрів, тому перехожі мають змогу вдивитися в обличчя видатного поета. Скульптор так вдало передав риси його зовнішності, що, здається, можна уявити його вдачу: сміливість, допитливість, рішучість. Від усієї постаті віє бунтарством і непримиренністю. Усі шістнадцять фігур, розташованих навколо трикутного гранітного пілона, здаються удвічі меншими за Кобзаря, проте теж добре простежуються. Особливо вражає жінка з немовлям на руках – Катерина. А далі герої Шевченкових творів – гайдамаки, навіть повержені (одна постать лежача), дужі і вражаючі, бо вони – борці за волю. Символічно і те, що композицію розпочато і завершено жіночими посталями, адже образ жінки у творчості Т. Г. Шевченка – це образ України.

Скульптор М. Г. Манізер і архітектор І. Г. Лангбард ставили своїм завданням показати значимість Великого Кобзаря для минулого, сучасного і майбутнього.

Новий пам'ятник з...явився в Рівному до 9 березня 1999 року – до сто вісімдесят п'ятої річниці від дня народження Тараса Шевченка. На ві...лиття пам'ятника в бронзі було витрачено 5 то... матеріалу. (В)середині _____ нього знаходиться особлива мета...ева конструкція, яка ...кріплює весь монумент, втримує його окремі маси, робить всю споруду особливо міцною. Великий Тарас зображений у русі: він іде, він немов звертається до поколінь з особливим зверненням, (немов)би _____ веде мову-заклик про братерство, єдність, любов. І його мова є надзвичайно зрозумілою і пр...вабливою, і вся його постать випромінює особливу енергію, яка притягує, яка змушує зупинитись, задуматись. . .

До 200-річчя _____ з дня народження поета у березні 2014 _____ року була створена перша інтерактивна карта об'єктів, присвячених Тарасу Шевченку.

На інтерактивній карті проекту «Світ Шевченка», створеній телеканалом «Інтер» та інформаційним порталом «Подобиці», відзначено 1060 пам'ятників Кобзарю, міста, села, вулиці, музеї, навчальні заклади, театри, названі на його честь. Ці об'єкти знаходяться в 32 країнах на різних континентах. Інтерактивна карта дозволяє користувачам мережі побачити пам'ятні місця за допомогою сервісу огляду місцевості. Серед найбільш примітних пам'ятних місць — монумент у столиці Австралії у вигляді кобзи, графіті з портретом поета в Харкові і пам'ятник у Вашингтоні. Найвіддаленішими від Києва об'єктами, які присвячені поетові, є монумент в Пекіні (відстань від Києва 6456 км), вулиця Шевченка в Хабаровську (6900 км), пам'ятники поету у Вашингтоні (7847 км), Буенос-Айресі (12 826 км).

№ завдання	Завдання	Оцінювання
1.	<p>Визначте стиль поданого тексту. Обведіть кружечком букву, що позначає правильну відповідь.</p> <p style="text-align: center;"> А. Художній Б. Публіцистичний В. Науковий Г. Офіційно – діловий Ґ. Розмовний </p>	L 0 1
2.	<p>Дайте відповіді одним реченням на кожне запитання до тексту.</p> <p><i>А. Хто став ініціатором відкриття першого пам'ятника Т.Г.Шевченку?</i></p> <hr/> <hr/> <p><i>Б. Який із пам'ятників митцю вважається найкращим?</i></p> <hr/> <hr/> <p><i>В. В чому особливість проекту «Світ Шевченка»?</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 0 1 2 0 1 2
3.	<p>Поділіть текст на 5 частин і доберіть заголовки до кожної з них.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 0 1 2 3 4 5

4.	<p>Випишіть із тексту 5 словосполучень, за допомогою яких можна описати загальний вигляд пам'ятників Т.Шевченку.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5
5.	<p>До поданих слів доберіть і запишіть синоніми з тексту.</p> <p>Нараховується- _____ .</p> <p>Величезних- _____ .</p> <p>Навкруги - _____ .</p>	L 0 1 2 3
6.	<p>Поясніть значення виразу «занепадати духом », увівши фразеологізм у речення. Запишіть складене вами речення.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2
7.	<p>З'ясуйте, яким членом речення є виділені слова. Обведіть кружечком букву, що позначає правильну відповідь.</p> <p>1. На сьогоднішній день налічується 1384 пам'ятники Тарасу Шевченку у світі . а, б, в</p> <p>2. На інтерактивній карті проекту «Світ Шевченка», створеній телеканалом «Інтер» та інформаційним порталом «Подобиці», відзначено 1060 пам'ятників Кобзарю. а, б, в</p> <p>3. На відлиття пам'ятника в бронзі було витрачено п'ять тонн матеріалу. а, б, в</p> <p>а) обставина; б) відокремлене означення; в) простий дієслівний присудок.</p>	L 0 1 2 3
8.	<p>У виділених у тексті реченнях вставте пропущені букви, апостроф, розкрийте дужки, числівники запишіть словами.</p>	L 0 1 2 3 4 5
9.	<p>У поданому уривку розставте пропущені розділові знаки.</p> <p>Серед закордонних пам'ятників найбільш цікавими і незвичайними є аргентинський (Буенос-Айрес, 1971) та італійський (Рим, 1973).</p> <p>На першому – молодий Шевченко в його постаті – напруження та пристрасне звернення до людей поряд – скульптурна група «Гайдамаки» що є своєрідною ілюстрацією до образу поета. Це мистецьке рішення особливо вдале для пам'ятника що знаходиться в іншому етнічному середовищі супутні персонажі містять додаткову інформацію для глядачів які мають обмежені знання про Україну Шевченка його твори. Автор – Леонід Моложанин.</p> <p>Автор другого пам'ятника Уго Мацеї одягнув Тараса Григоровича в римську тогу зобразив його трибуном-оратором, який піднісши руку звертається до присутніх із полум'яним словом. Таке «переодягнення» образна констатація того, що Шевченко та його твори належать не лише Україні а й усьому людству.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6

10.	Напишіть твір-роздум «Шевченко і світова слава» (8 речень).	L
		0
		1
		2
		3
		0
		1
		2
		3
		0
		1
		2
		3
		4

Частина II

Прочитайте уважно текст і виконайте завдання до нього.

Молодиця
 Рада та весела;
 Ніби з паном повінчалась,
 Закупила села!
 І у хаті, і на дворі,
 І коло скотини —
 Увечері, і вдосвіта;
 А коло дитини —
 Так і пада, ніби мати,
 В будень і в неділю
 Головоньку йому змиє
 Й сорочечку білу
 Що день божий, надіває;
 Грається співає,
 Робить возики; а в свято —
 То й з рук не спускає.
 Дивуються старі мої
 Та моляться богу...
 А наймичка невсипуща
 Щовечір, небога,
 Свою долю проклинає,
 Тяжко, важко плаче;
 І ніхто того не чує,

Не знає й не бачить,
 Опріч Марка маленького.
 Так воно не знає,
 Чого наймичка сльозами
 Його умиває.
 Не зна Марко, чого вона
 Так його цілує,
 Сама не з'їсть і не доп'є —
 Його нагодує.
 Не зна Марко, як в колисці
 Часом серед ночі
 Прокинеться, ворухнеться, —
 То вона вже скочить,
 І укриє, й перехрестить,
 Тихо заколише —
 Вона чує з тієї хати,
 Як дитина дише.
 Вранці Марко до наймички
 Ручки простягає
 І мамою невсипущу
 Ганну величає...
 Не зна Марко. Росте собі,
 Росте, виростає...

1.	Поданий уривок з твору : а) «Наймичка» Т.Шевченка; б) «Маруся» Г.Квітки-Основ'яненка ; в) «Катерина» Т.Шевченка.	L 0 2
2.	За жанром цей твір: а) сентиментальна повість; б) балада ; в) поема.	L 0 2
3.	Головний персонаж твору «Наймичка»: а) Настя; б) Ганна; в) Наталка .	L 0 2
4.	Визначте тему твору «Наймичка». Обведіть кружечком відповідну букву. а) зображення важкої долі жінки-кріпачки, яка змушена була все своє життя страждати і приховувати своє материнство; б) засудження тогочасних умов, в яких жінка відчувала себе соціально незахищеною.	L 0 2
5.	Висловте своє ставлення до головної героїні твору. Відповідь запишіть у вигляді тексту (5 речень). _____	L 0 1 2 3 4 5 0 1 2